

TAXONÓMIAI BÉLYEGEK REVÍZIÓJA A CLADOPHLEBIS ÉS TODITES PÁFRÁNYNEMZETSÉGEK PÉLDÁJÁN

Bodor Emese Réka, II. évf., ELTE TTK

Témavezető: **Bókáné Barbacka Mária** főmúzeológus
MTM Növénytár

Két páfránynemzetségbe (Todites és Cladophlebis) tartozó 124 maradványt vizsgáltunk, melyek a Mecsek liász korú kőszéntelepes összletéből kerültek elő. A pontos rendszertani besorolás során a szakirodalomban kiemelkedően nagy számú egymástól relatív kis különbséget mutató fajt találtunk. Korábbi vizsgálatok során, melyek a két nemzetség paleoökológiai indikátor szerepére irányultak, egyértelművé vált, hogy a páfrányok morfológiáját nem csak rendszertani hovatartozásuk, hanem az aktuális körülmények is alakítják. Annak felismerésére irányultak vizsgálataink, hogy a fajleírásokban használatos bélyegek mennyire fontosak egy faj meghatározása során.

Először valamennyi lehetséges bélyeget vettük sorba, majd a szakirodalomban hangsúlyosakat. A fajleírásokban 28 jelleget találtunk. A jelen dolgozatban vizsgált maradványokon ebből 17 taxonómiai bélyeg volt tanulmányozható.

A vizsgált bélyegekről kapott eredmények alapján azokat 4 fő csoportba tudtuk sorolni. Ezek a következők:

- a nemzetségre jellemző bélyegek
- a fajmeghatározásban kiemelkedően fontos bélyegek
- kiegészítő bélyegek, melyek nem egyértelműek, viszont - főként vitás esetekben - figyelembevételük szükséges
- faj meghatározására nem alkalmas bélyegek

Ezeket kívül voltak bélyegek, melyeket a rossz megtartás miatt vizsgálni nem tudtunk.

Ezen vizsgálataink kimutatták, hogy legmegbízhatóbb bélyegnek a foliolumok hosszúság és szélesség aránya tekinthető, míg az oldalerek kilépési szögére vonatkozó bélyegek és a fragmentáció mértéke nem tükrözik a növény taxonómiai helyzetét, azok használata a fajleírásban kerülendő.